

τοὺς θυσιάσαντας εἰς μάτην τὴν ζωὴν αὐτῶν· οἱ νικηταὶ καὶ οἱ νικηθέντες· μὴ θέλοντες νὰ ἀνανεώσωσιν ἀγῶνας ἀνωφελεῖς, ἀποκρούουσιν ὡς ἀκαιρον ἀνάμνησιν πᾶν ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς αὐτούς. Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι ὁ Ἑρμῆς ἐσφαλὲν ἐπικαλεσθεὶς τὸ προμερὸν δικαίωμα τὸ κείμενον πρὸ τῶν ποδῶν πάντων τῶν θεσμῶν. Τὸ τολμερὸν ἐπιχειρήμα του ἐδύνατο καὶ νὰ ἐπιτύχη καὶ νὰ ἀποτύχη. Πρέπει δὲ νὰ ἐνθυμηθῶμεν καὶ τοῦτο ὅτι, ὅτε ἐφονεύθη εἶχεν εἰκοσιτριῶν ἐτῶν ἡλικίαν. Καὶ τίς, ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων μάλιστα ἀνδρῶν τὴν αὐτὴν ἔχων ἡλικίαν δὲν διετέλεσεν ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν πάθους, ἐπιδεικτικῶν φαντασιῶν καὶ ἐλπίδων; Ὅταν ἡ φαντασία εἶναι ἐνθερμῶς καλύπτει τὸ πρᾶγμα, καὶ μόνη ἡ πείρα δεικνύει τὴν ἀλήθειαν. Ἡ δὲ παρούσα βραχεῖα ἱστορία διδάσκει πρὸς τοὺς νέους ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀνάμιγνύωνται ποτὲ εἰς συνωμοσίας, ἐστῶσαν καὶ ὑπὲρ δικαίων ὑποθέσεων. Δυστυχῶς ἡ φρόνησις τῶν ἐθνῶν λέγει· « Ἐὰν ἤξευρεν ἡ νεότης καὶ εἴαν ἠδύνατο τὸ γῆρας. » Ὅταν ἔρχεται ἡ ἡλικία καθ' ἣν γινόμεθα προσεκτικώτεροι δὲν ἔχομεν πλέον θερμότητα, τὴν θερμότητα ἐκείνην ἥτις εἶναι ἀναγκαῖα ὅπως τολμῶμεν διὰ νὰ ἐπιτυγχάνωμεν. Τὸ πρὸς τοὺς καιροὺς πολιτεύεσθαι εἶναι βεβαίως ἀρετὴ, ἀλλὰ τόσον εὐκολός, ὥστε δὲν εἶναι ἀξία θαυμασμοῦ· καὶ ἡ ἐνέργεια ἐπίσης τῆς ψυχῆς ἥτις καταφρονεῖ πᾶν ἀγαθόν καὶ πάντα κίνδυνον, εἶναι ἀρετὴ· ἀλλὰ ποῖα τῶν δύο προτιμότερα;

Ὁ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγὼν ἦτο καὶ ἐσέται ὡς καὶ ὁ τῆς δικαιοσύνης· ἔχει δὲ πανταχοῦ καὶ πάντοτε στρατιώτας καὶ μάρτυρας. Πρὸς δὲ τοὺς ἡττηθέντας πολλάκις καὶ οἱ μεταγενέστεροι εἶναι ἀδικοὶ ὅσον καὶ οἱ σύγχρονοι· τὴν ἐπιτυχίαν μόνον ἐπευφημοῦμεν. Καὶ ὅμως ἡ ἱστορία ἐπρεπε νὰ ᾔηται τὸ τελευταῖον ἄστυλον τῶν δυστυχῶν καὶ τῶν ἡττημένων.

ΣΟΦΙΑ.

ΦΥΣΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

—one—

Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ἡ ὠραιότερα μορφή τοῦ ἀνθρώπου πίνου κρανίου, ἡ ὠραιότερα ἀνάπτυξις τοῦ μετώπου εἶναι ἡ παριστωμένη εἰς ἔργα τινὰ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς τέχνης. Ἰπετέθη μάλιστα ὅτι οἱ περίφημοι τεχνῖται, εἰς ὧν τὴν γλυφίδα ὀφείλονται αἱ εὐπερίγραφοι κεφαλαὶ ἐκεῖναι, δὲν περιωρίζοντο εἰς ἀπλὴν μόνον ἀντιγραφὴν τῶν ὠραίων τύπων οὓς εὗρισκον ἐν τῇ φύσει, ἀλλ' ὅτι ἐμεγάλυνον τινὰς χαρακτηρισ, ὅτι δηλαδὴ εἰργάζοντο κατ' ἰδανικὴν ἐντέλειαν. Ἀλλ' ἡ γνώμη αὕτη ἀπεκρούσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ Πλουμενδάχ, ὅστις περιγράφει ὡς ἀκολουθῶς ἐν κρανίον ἐλληνικόν, εὗρισκόμενον εἰς τὴν συλλογὴν του· « Τὸ σχῆμα τοῦ κρανίου εἶναι ὀλίγον

σφαιροειδές, ἔχον τὰ ὅπτα τῆς ἀνω σιαγόνος συννημένε καὶ κατὰ τὴν ῥίνα σχεδὸν κἀθετά, τὰ ζυγωματικά δὲ ὅπτα μετρίως καὶ εὐρύθμως κατακλίνοντα, ὁμοιότατον μὲ τὰ περίφημα σχεδιάσματα τῶν καλλιτεχνῶν. » Αὕτη ἡ ἐλληνικὴ κεφαλὴ καὶ μία ἄλλη, ἀνήκουσα εἰς τὴν βάρβαρον καὶ ἀμαθῆ τῶν κατοίκων τῆς Γεωργίας φυλὴν εἰσὶ, λέγει, αἱ ὠραιότεραι τῆς συλλογῆς του, συγκειμένης ἐξ 170 κρανίων διαφόρων ἐθνῶν.

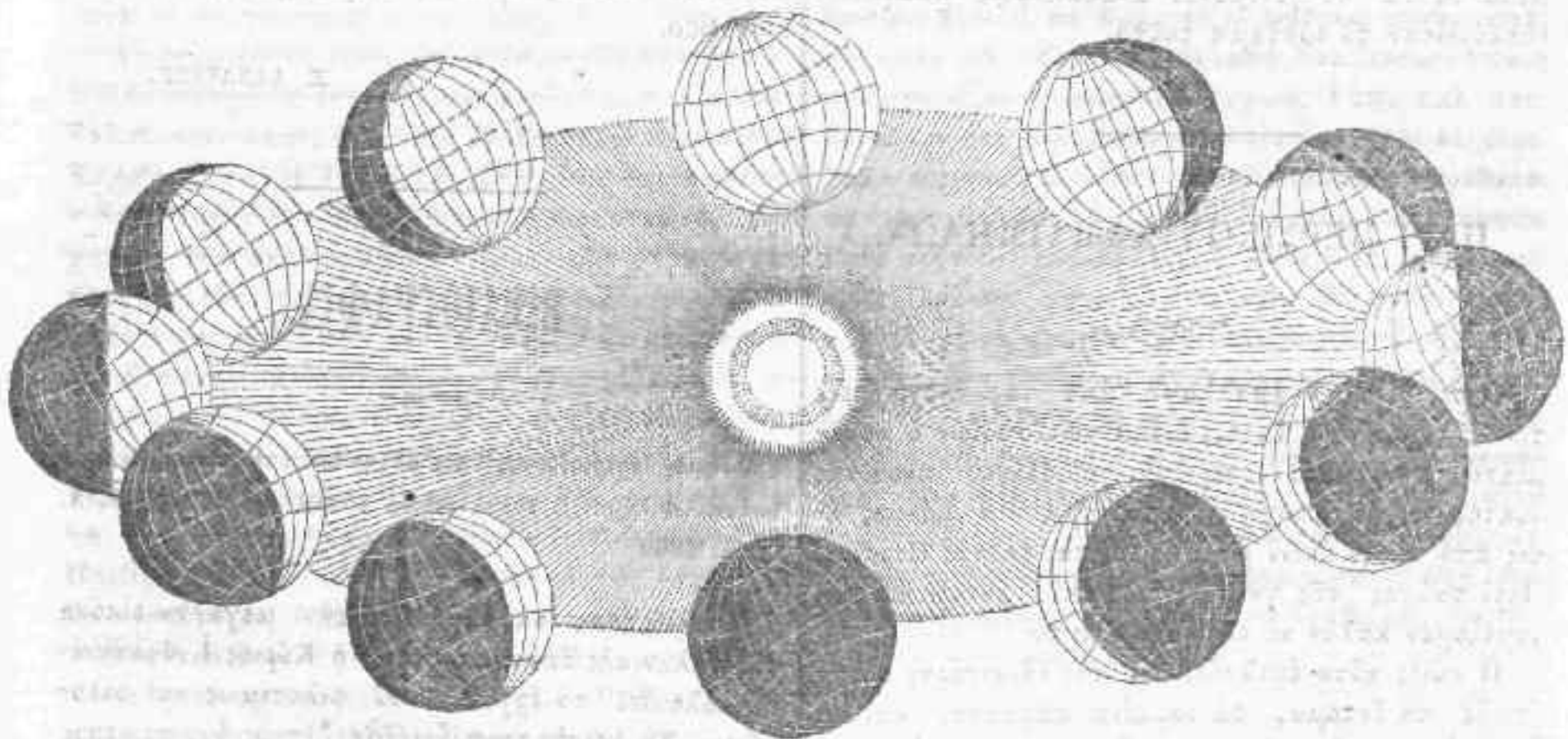
Παρά τοῖς Ἕλλησιν ἡ χροιά τοῦ δέρματος καὶ αἱ τρίχες ποικίλλοντο ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Εὐρωπαϊοῖς, καθ' ἃς παρέχουσι μαρτυρίας ἑλληνικῆς συγγραφῆς.

Τὰ ἐπιθετὰ ἀξανθοί, πυρροί, κυανοχαῖται, γλαυκώπιδες ὡς καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα ἀποδεικνύουσιν ὅτι ὑπῆρχεν ἄλλοτε παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἡ αὐτὴ ποικιλία τῆς χροιάς ἡ παρατηρουμένη σήμερον παρὰ τοῖς ἔθνεσι τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης, μάλιστα εἰς τόπους, ὅπου τὸ κλίμα ἐτροποποιήθη διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἐδάφους ἢ διὰ τὴν ἀνύψωσιν ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Οἱ νεώτεροι Ἕλληνες ἔχουσι κοινὸν τὸ γνῶρισμα τοῦτο μετὰ τῶν προγόνων αὐτῶν, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν ὠραίαν μορφήν, δι' ἣν ἐκείνοι ἐθαυμάζοντο· καὶ ὡς παρατηρεῖ ὁ περικηγὴς Πουκεῖλ, τὰ ἐμπνεύσαντ' αὐτὸν Ἀπελῆν καὶ Φειδίαν ὑποδείγματα εὗρισκονταν καὶ νῦν ἐτι μεταξὺ τῶν κατοίκων τῆς Πελοποννήσου. « Εἰσὶ γενικῶς ὑψηλοὶ καὶ εὐσώματοι, ἔχουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ζωκροὺς, ἐμπύρους, τὸ στόμα καθ' ὑπερβολὴν ὠραῖον καὶ διακεκοσμημένον μὲ ὠραιότατους ὀδόντας. Ἀνδρὲς καὶ γενικῶς εἶναι ἔθνος ὠραῖον, ὑπάρχουσιν ὅμως μεταξὺ αὐτῶν βαθμοὶ διάφοροι. Αἱ Σπαρτιάτιδες εἰσὶ ξανθαί, κομψαὶ καὶ εὐγενεῖς τὸ ἦθος. Αἱ γυναῖκες τοῦ Ταυγέτου ἔχουσι τὸ ἀνάστημα τῆς Παλλάδος, ὅτε ἔφερε μετὰ τὴν μάχην τὴν φοβεράν αἰγίδα. Ἡ Μεσσηνία γυνὴ εἶναι εὐσαρκος· ἔχει δὲ χαρακτῆρας κανονικοὺς, μεγάλους τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μακρὰς καὶ μελαίνας τὰς τρίχας. Τῆς Ἀρχαδίας ποιμενίδος, ὑπὸ τὰ μακρὰ μάλλινα τῆς ἐνδύματ' αὐτῆς μόλις ὑποφαίνεται ἡ κανονικότης τῆς μορφῆς, ἀλλ' ἡ φυσιογνωμία τῆς ἐρμηνεύει ἀθωότητα καὶ καθαρότητα ψυχῆς. Αἱ Πελοποννήσiai εἰσὶ σώφρονες καὶ ἀγναί, καὶ ἡ συζυγικὴ πίστις αὐτῶν αὐστηροτάτη. Ὁ αὐτὸς Πουκεῖλ λέγει τὰς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ἑλληνίδος ὅπως ἀμαθεῖς καὶ ἀνευ τινὸς διανοητικῆς μορφώσεως, « διότι, προστιθήσιν, ἡ μουσικὴ καὶ ὁ χορὸς ἐδιδάχθησαν εἰς αὐτὰς ἀπὸ τῆς φύσεως. Ὅ,τι δὲ κλόν ἐνυπάρχει εἰς τὸν χαρακτῆρα τῶν Ἑλλήνων φαίνεται ὅτι προκύπτει ἐκ τῆς ἐλευθερίας ἧς ἀπολαύουσι κατὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν. Εἰς τὸν τόπον τοῦτον τὰ παιδία ἀνατρέπονται καὶ αὐξάνουσιν ὅπως ἐλεύθερα ὡς τὰ εὐρώστα φυτὰ, τὰ γεννώμενα αὐτομάτως εἰς ῥόνημον ἐδαφος. Οὐδέποτε μεταχειρίζονται αὐτὰ σκληρῶς οἱ γονεῖς των, ὡς τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰς παπολιτισμένους χώρας περὶ τὰ παιδία τῶν κατωτέρων τάξεων· ὁ χαρακτῆρ των δὲν φέρει ποτὲ ἱχνος θλίψεως. »

Ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς ἐξογράφει τοὺς κατοίκους τῆς Σπάρτης οὕτως· «Οἱ Σπαρτιάται διαφέρουσι κατὰ τὸ ἀνάστημα καὶ τὰ ἥθη ἀπὸ τῶν γειτόνων τῶν Ἀρκάδων. Ἐνθ' οὗτοι φέρουσι πῆραν καὶ ῥάβδον ποιμενικὴν, καὶ διάγουσι βίον ὅλως ποιμένιον, οἱ τῆς Σπάρτης ἐξ ἐναντίας εἰσὶ φιλοπόλεμοι, ἔχουσι τὸν χαρακτῆρα ζωρὸν καὶ ταραχώδη, καὶ ἐρεθίζονται εὐκολώτατα. Ὁ Κ. Πουκίλ ὁμιλεῖ περὶ τῆς μακρᾶς ξανθῆς κόμης τῶν Σπαρτιατῶν, τοῦ

μεγαλοπρεποῦς ἥθους, τοῦ σεμνοπρεποῦς ἀναστήματος, τῆς κομψότητος τῆς μορφῆς καὶ τῆς ζωηρότητος τῶν μεγάλων, κυανῶν καὶ μακροβλεφάρων ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Οἱ Σπαρτιάται, μεταξύ τῶν ἑσπείων εὐρίσκονται καὶ τινες ξανθοί, εἰσὶν ὑψηλοῦ ἀναστήματος· οἱ ἀνδρικοὶ δὲ καὶ κενονικοὶ αὐτῶν χαρακτῆρες διατήρησαν τύπον τινὰ τῶν Δωριέων τῆς ἀρχαίας Σπάρτης.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Κίνησις τῆς γῆς.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΓΗΣ.

—οοο—

Ἡ παρατιθεμένη εἰκὼν παριστᾷ τὴν θέσιν τῆς γῆς πρὸς τὸν ἥλιον ἐν τῇ διαστάσει ἐνός ἔτους. Αἱ δώδεκα σφαῖραι παριστάνουσι τοὺς δώδεκα μῆνας. Ἡ πρὸς ἀριστερὰ ὑπὸ τὴν ἐξωτάτην τεθειμένη, κεῖται ἀντὶ τοῦ Ἰανουαρίου, ἡ μετ' αὐτὴν, πρὸς δεξιὰ, ἀντὶ τοῦ Φεβρουαρίου· οὕτως δὲ μετροῦντες, ἐκ δεξιῶν πάντοτε, καὶ ἀναβαίνοντες εὐρίσκομεν ὅτι ἐκάστη σφαῖρα παριστᾷ κατὰ σειράν τὸν ἐπόμενον μῆνα, ἕως οὗ φθάσωμεν εἰς τὴν προμνησθεῖσαν ἐξωτάτην, παριστάνουσαν τὸν τελευταῖον μῆνα τοῦ ἔτους.

Ἰδοὺ, κατὰ Ἀραγῶ, τὸ ἱστορικὸν τῆς περὶ τὸν ἥλιον κινήσεως τῆς γῆς.

Ὁ Σάμιος Ἀρίσταρχος, ὅστις ἤκμαζε περὶ τὸ 180 ἔτος πρὸ Χριστοῦ, εἶπε πρῶτος ὅτι ἡ γῆ κινεῖται περὶ τὸν ἥλιον· δι' ὃ καὶ κατηγορήθη ὡς ἀσεβεῖς.

Ὁ γνωστὸς ορεάντης Κλεάνθης, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐζη περὶ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, ἠσυχολήθη πρῶτος, κατὰ Πλούταρχον, νὰ ἐξηγήσῃ τὰ μετεωρολογικὰ

φαινόμενα διὰ τῆς περὶ τὸν ἥλιον κινήσεως τῆς γῆς καὶ τῆς περὶ τὸν ἴδιον ἄξονα στροφῆς αὐτῆς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐξηγήσις, προστιθεσὶν ὁ Πλούταρχος, ἦτο ὅλως καινοφανὴς καὶ ἐναντία τῶν παραδεδογμένων, πολλοὶ φιλόσοφοι πρότειναν νὰ ἐγκλιεσθῇ καὶ αὐτὸς ἐπὶ ἀσεβείᾳ.

Τὸ πλανητικὸν σύστημα, ὅπως περιεγράφη ὑπὸ Πτολεμαίου, παριστᾷ τὴν γῆν ὡς κέντρον τῆς κινήσεως τῶν πλανητῶν. Περὶ αὐτὴν κινουνται οἱ ἐπτά πλὰν τῶν ἀρχαίων κληθέντες πλανῆται, ἦτοι ἡ Σελήνη, ὁ Ἑρμῆς, ἡ Ἀφροδίτη, ὁ Ἥλιος, ὁ Ἄρης, ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Κρόνος.

Εἰ καὶ ἐθαώρησαν τὴν γῆν οἱ ἀρχαῖοι ὡς κέντρον τῆς κινήσεως τῶν πλανητῶν καὶ τὴν σφαῖραν ἡμῶν ἀκίνητον, παρεδέχθησαν ὁμῶς καὶ τινὰ ἑλλειψὶν σχέσεως μεταξύ τῆς κινήσεως τῶν πλανητῶν καὶ τῆς φαινομένης τοῦ ἡλίου· ἀλλὰ δὲν κτεώρθωσαν καὶ νὰ ἐννοήσωσι τὴν ἀνεξήγητον περιπλοκὴν τοῦ συστήματος τοῦ παντός. Κατὰ τὴν δεκάτην ἐκτὴν ἑκατονταετηρίδα ὁ Πρῶτος Κοπέρνικος ἠθέλησε νὰ λύσῃ ὅλας τὰς δυσκολίας ἀναδραμῶν εἰς τὰς ιδέας Φιλολάου, τοῦ πάλαι πυθαγορείου φιλοσόφου, ἀξιῶσαντος ὅτι ἡ γῆ κινεῖται περὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἰσχυρίσθη ὅτι τῶνόντι ἡ γῆ κινεῖται ἑλκουσα καὶ τὴν σελήνην ὡς δορυφόρον.